

#zgomotulomeduzăvenitădenicăieri

Încerc să continui în cheia titlului și îmi închipui: ori că acel zgomot este unul care te învăluie cumva mătășos, dar că în timp îmbrățișarea sa devine toxică – pentru că știm care este efectul meduzelor când intră în contact cu oamenii –, ori că tot acel zgomot a ajuns la stadiul de resemnificare, definindu-se prin contradicție: deși meduza este un animal silențios, totuși zgomotul devine strident pentru urechea umană. Ergo un zgomot minimalist în intensitate. Se pare că tocmai pe această insolită mizează poetul. Cum, care poet? Andrei Zbîrnea. Care este deja la al treilea volum de poezie, *Turneul celor cinci națiuni**, apărut toamna aceasta la editura frACTalia, menținându-și obiceiul de o carte nouă la trei ani.

Deja din titlu este clară direcția spre care se îndreaptă volumul (cel puțin, în una din cele trei secțiuni): rubrica sportivă. Pentru cei care nu sunt familiarizați cu subiectul: „Turneul celor cinci națiuni” este o competiție de rugby ce are loc în fiecare an între echipele de rugby ale Angliei, Franței, Irlandei, Scoției și Țării Galilor. Mai corect spus: această competiție a avut loc între echipele țărilor menționate, pentru că din 2000 s-a alăturat și Italia, devenind astfel „Turneul celor șase națiuni”. Dar nu numai rugby-ul este vizat în secțiunea denumită precum volumul, ci și tenisul și fotbalul (mai ales acesta din urmă). Echipele de fotbal preferate, tenismeni foarte bine cotați, precum și competiții sportive sau clasamente care stabilesc ierarhii își fac loc cu ușurință în poezia lui Andrei Zbîrnea. Fie doar și pentru acest motiv, volumul ar merita atenție în mod deosebit, având în vedere că poezia românească e, în general, puțin preocupată de sfera sportului.

Impresia pe care poezia lui Andrei Zbîrnea o lasă asupra cititorului e că aceasta aglutinează referințe culturale dintre cele mai diverse fără o miză reală, cumva de dragul asocierilor neașteptate, așa cum o demonstrează și universul construit în jurul personajului celor de la Marvel – Deadpool (pe care îl și menționează, de altfel: „despre dead pool și isteria marvel”). Când toate au devenit post-ceva (post-colonialism, postmodernism, postuman, post-Brexit, post-Colectiv), dintr-o criză de a mai putea (re)inventa ceva, cel puțin la nivel literar, dar nu numai, într-o perioadă în care am ajuns într-o anumită măsură să ne auto-cităm, sentimentul este că nu mai ai ceva de spus („Toate-s vechi și nouă toate”, nu-i așa?). Dar miza lui Andrei Zbîrnea nu este atât de facilă. Dacă ar fi fost, îmi place să cred că s-ar fi oprit la niște simple postări pe facebook mult peste medie.

Lejeritatea cu care poetul se mișcă prin cultura populară, exersată și în volumele anterioare, se datorează simțurilor care înregistrează realitatea până în cele mai mici detalii.

Dar o face de la distanță, retras, rece, interpunând mai multe straturi de ecrane și filtre. Subiectul uman pare să fi dispărut cu totul din poezia sa, lăsând loc înregistrării distorsionate a lumii. *Newsfeed*-ul facebook-ului filtrează textele în funcție de preferințe (în cazul de față, mai ales de știrile sportive, dar și din alte domenii).

Ceea ce atrage atenția la Andrei Zbîrnea este suprapunerea tuturor acestor (p)referințe peste amintiri într-un mod aproape organic – imaginile inițiale se metamorfozează atât de mult, încât nimic din ce ar putea trăda confesivitatea, umanitatea nu mai rămâne, urmele transformării dispar.

Un eu nesigur pe propriile percepții e vizibil încă de la începutul volumului: „Ce ai descris până acum? Ce ai aflat până acum?”. Răspunsul se găsește în continuarea întrebărilor citate: „imagini amestecate”: „imagini cu dictatori răsfoidind cărți de anatomie”, „revoltele din parcurile eoliene”, „gardienii pichetează aceleași puncte/ multicolore de pe google maps”, „lars von trier iese pe geam la fiecare cină de familie”, „stomacul ulceros al tatălui”, „spoturi luminoase într-un complex comercial/ din galați syd barrett operează/ blenderul cu setea fondistului din/ lillehammer” și lista poate continua. Tot ce ar putea căpăta un aer prea solemn este dinamitat de către un titlu de articol regăsit pe facebook în timp ce dai *scroll* sau de titlurile de pe burtierele de la televiziunile care transmit constant evenimente în desfășurare: „Mii de pelerini sunt așteptați zilele acestea la moaște.”. Acesta este și universul nostru, al cititorilor, nu doar al lui Andrei Zbîrnea, în care toate informațiile sunt procesate fie foarte rapid, fie doar pe jumătate, pentru că atenția este mereu solicitată de alți stimuli.

Domeniul rețelelor de socializare a devenit o temă de sine stătătoare în poezia lui Andrei Zbîrnea, așa îndrăzni să afirm. Dacă în *#kazim* prezența sa se putea observa cel mai ușor prin existența *hashtag*-ului, în volumul de față efectele sale se văd mai ales la nivelul configurării imaginilor, care amintesc de un *newsfeed* în care filmulețele, clipurile, știrile, reclamele se combină cu informațiile personale, cu amintirile, suprapunerile dând naștere la un mix cel puțin interesant. Încerc un alt exercițiu de imaginație: poate așa ar fi arătat un Urmuz pe facebook (poate chiar și pe instagram, dacă desenăm personajele închipuite de acesta – un Ismail, de exemplu), iar referința nu este întâmplătoare, având în vedere că ambii dislocă universul scriptural obișnuit și nu transformă lectura într-o formă de escapism. Poate de aceea „poezia nu ține cont de raportul ocaziilor/ poezia e imnul germaniei intonat de/ un ghanez la finala cupei mondiale”.

*Andrei Zbîrnea, *Turneul celor cinci națiuni*, Editura frACTalia, București, 2017